

ZA HITREJŠI IN PRAVIČNEJŠI RAZVOJ, ZA POKRAJINE

Slovenija se izrazito neenakomerno razvija. Razvoj Ljubljane je ob zelo visoki štartni osnovi daleč najhitrejši, vsa preostala Slovenija pa znatno zaostaja in razlike se vse bolj povečujejo. V obdobju od 1995 do 2005 se je bruto domači proizvod na prebivalca v Ljubljani povečal za več kot za 10.000 evrov, v vseh ostalih slovenskih regijah pa samo za od 3 do 5.000 evrov. Državljanke in državljani zato nimamo niti približno enakih izhodiščnih možnosti, saj kraj rojstva in prebivališča praviloma pomeni veliko osnovno prednost ali veliko osnovno prikrajšanost v življenju.

Ukrepi, s katerimi so vlade dosedaj poskušale vzpostaviti enakomeren in uravnotežen razvoj ter zaustaviti te negativne trende, so se izkazali za nezadostne. Še več, veliko razvojnih sredstev so posredno spet dobili najbogatejši.

Edini preostali ukrep, ki se je v Evropi izkazal za uspešnega, v Sloveniji pa še ni zaživel, je regionalizacija. Prenos pristojnosti in denarja na samostojne regionalne enote – pokrajine omogoči, da med seboj povezana lokalna okolja v veliki meri sama načrtujejo svoj razvoj, svojo prihodnost in določajo svoje prioritete.

Če bi pokrajine uvedli že pred desetimi leti, bi Slovenija danes izgledala povsem drugače. Bila bi kot celota bolj, pa tudi enakomernje razvita. Vse ključne povezave z avtocestnim križem bi lahko bile že dograjene, t.i. razvojne osi prav tako, odprte bi bile nove in atraktivne gospodarske cone, priliv domačih in tujih investicij ne bi zaradi prometne in splošne komunikacijske povezanosti zagotovo nikjer izostal. Pritisk na zaposlovanje in življenje v Ljubljani bi bil manjši, nižje bi bile cene nepremičnin, glavno mesto pa bi imelo bistveno manj prometnih, komunalnih in socialnih zagat.

Slovenske parlamentarne stranke so na začetku tega mandata trezno pristopile k reševanju problema neenakomernega razvoja države. Spremenile so ustavo in omogočile hitrejše postopke. Vlada je odgovorno pristopila k pripravi zakonodaje, saj je besedila zakonov še pred proceduro v DZ usklajevala z vsemi strankami. Predvidela je prenos 1.300 milijonov evrov sredstev iz državnega proračuna na pokrajine ter prenos številnih državnih pristojnosti bližje ljudem. Vladna koalicija je upoštevala pripombe opozicije, odprta je bila obsežna razprava na lokalnem nivoju. Kar 87% občinskih svetov je podprlo uvedbo pokrajin, projekt so podprli skoraj vsi slovenski župani, obe reprezentativni združenji občin in Državni svet. Podpirajo ga gospodarstveniki po celi državi, člani razvojnih združenj civilne družbe, državljanke in državljani...

USTANOVITEV POKRAJIN

- Junija 2006 so bile sprejete spremembe ustave, ki pomenijo podlago za sprejemanje pokrajin. Spremembe ustave je podprlo več kot 2/3 poslancev, kar pomeni, da je bila sprememba ustave sprejemljiva tudi za velik del opozicije. Takšna dikcija v ustavi pa narekuje, da vlada pripravi, državni zbor pa sprejme potrebno zakonodajo za ustanovitev pokrajin ter s tem uresniči, kar smo zapisali v ustavo, da ima Slovenija pokrajine.
- Maja 2007 je Vlada RS v državnozbornsko proceduro vložila prvi paket pokrajinske zakonodaje, novembra 2007 pa drugega. Kljub temu, da je kar 83% občin (182 občin se je do predloga opredelilo) v Sloveniji podprlo ustanovitev 14 pokrajin, zaradi nasprotovanja opozicije predlog zakona o ustanovitvi pokrajin ni doživel 2/3 podpore v državnem zboru.
- Pokrajinska zakonodaja
  - Zakon o pokrajinah (končana druga obravnava DZ)
  - Zakon o financiranju pokrajin (končana druga obravnava DZ)
  - Zakon o volitvah v pokrajinah (druga obravnava DZ - glasovanje o amandmajih še ni opravljeno)
  - Zakon o prenosu nalog v pristojnost pokrajin (končana druga obravnava DZ)
  - Zakon o ustanovitvi pokrajin (potrebna 2/3, postopek končan, predlog zavrnjen v prvi obravnavi DZ; K:85 Z:50 P:27)
  - Zakon o volilnih enotah v prve pokrajinske svete (končana prva obravnava 01.02.2008)
- Z uvedbo pokrajin bi prišlo do decentralizacije države, do bolj enakomernega razvoja Slovenije, državljanke in državljani pa bi o svoji usodi bolj neposredno odločali. Uvedba pokrajin bi prinesla tudi večjo možnost pridobivanja Evropskih sredstev za razvoj.
- Z uvedbo pokrajin bo država prenesla na pokrajine precej nalog in pristojnosti, od šolstva, sociala, zdravstva, prometne infrastrukture in del upravnih nalog. Skupaj z nalogami in pristojnostmi se na pokrajine prenašajo tudi sredstva za te naloge in kadri.
- Prvotni vladni predlog za ustanovitev 14 pokrajin je izhajal iz osnove, da imamo v Sloveniji že več kot desetletje 12 statističnih regij in 2 t.i. sub regiji.
- Ustanovitev 11-14 pokrajin je javno podprl tudi dr. Štefan Čelan (LDS), župan Ptuja.
- Predvidene pokrajine
  - Celjska pokrajina
  - Dolenjsko-belokranjska pokrajina

- Gorenjska pokrajina
  - Goriška (Severnoprimska) pokrajina
  - Obalno-kraška (Južnoprimorska) pokrajina
  - Osrednjeslovenska pokrajina
  - MO Ljubljana
  - Koroška pokrajina
  - Posavska pokrajina
  - Prekmursko-prleška (Pomurska) pokrajina
  - Ptujsko-ormoška (Vzhodnoštajerska) pokrajina
  - Savinjsko-šaleška pokrajina
  - Mariborska (Osrednještajerska) pokrajina
- V preteklosti so potrebo po pokrajinski zakonodaji izkazali poslanke in poslanci
- 03.02.1999 predlog Zakona o Koroški pokrajini (Herman Tomažič-LDS, Peter Petrovič, Darinka Mravljak-SLS+SKD)
  - 14.07.2000 predlog Zakona o pokrajini Posavje (Jože Avšič-LDS, Branko Janc-LDS)
  - 24.08.2000 predlog Zakona o pokrajini Bela krajina (Andrej Fabjan-SLS+SKD)
  - 20.09.2000 predlog Zakona o Severnoprimski pokrajini (Borut Pahor-ZLSD)
  - 11.10.2000 Zakon o pokrajinah (Herman Tomažič-LDS)
  - 18.10.2000 predlog Zakona o Pokrajini Spodnje Podravje (Franc Pukšič-SDS)
  - 09.02.2005 predlog Zakona o ustanovitvi Zgornje Savinjske in Šaleške pokrajine (Bojan Kontič-SD)
- 21.03.2006 Sašo Peče, Barbara Žgajner Tavš in Boštjan Zagorac (vsi PS LIPA) vložijo Zakon o ustanovitvi pokrajin, ki predvideva 6 pokrajin:
- Štajersko-premurska pokrajina
  - Ljubljanska pokrajina
  - Celjsko-koroška pokrajina
  - Dolenjsko-notranjska pokrajina
  - Primorska pokrajina
  - Gorenjska pokrajina
- 30.04.2008 predlagatelji Sašo Peče, Barbara Žgajner Tavš in Boštjan Zagorac (vsi PS LIPA) umaknejo Zakon o ustanovitvi pokrajin zaradi predhodno izkazane nezadostne podpore poslank in poslancev Državnega zbora Republike Slovenije do njihovega predloga zakona.

Področje	Prebravci	Odpadne priloge	Razvojne priloge	Skupaj	Za prihodnje obdobje v postavljeni	Prejeto finančnih sredstev in kreditov in ulaganj			
						1135	7	6	3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
DOLENJSKO-BELOKRAJNSKA	109.558	50.041.853	17.792.219	67.834.078					
GORENJSKA	200.585	77.492.585	24.571.663	102.064.248					
GORISKA	119.845	58.763.964	14.693.263	73.457.227					
KOROŠKA	73.594	30.525.965	9.015.265	39.541.230					
MO LJUBLJANA	267.920	80.889.234	48.734.648	129.623.882					
OSREDNJSLOVENSKA	332.292	124.779.169	40.705.770	165.484.939					
ŠTAJERSKA	233.907	79.578.474	28.653.808	108.232.081					
PREKMURSKO-PRILEŠKA	121.964	49.273.660	14.940.590	64.214.250					
POSAVSKA	74.832	31.927.251	9.166.920	41.094.171					
PRIMORSKA	142.322	60.049.350	17.494.445	77.483.795					
CELJSKA	193.283	71.680.355	23.677.168	95.357.523					
SAVINJSKO - ŠALEŠKA	62.248	24.209.194	7.625.380	31.834.574					
PTUJSKO-ORMOŠKA	86.955	34.133.830	10.652.110	44.785.940					
SKUPAJ:	2.019.407	773.344.885	267.663.050	1.041.007.834					